

VOLILNI IZID JE DVOMLJIV.

Wilson ima večino, toda ne dovolj; Hughes noče priznati poraza. Vsekakor bo izvoljen Wilson in republikanci bodo imeli večino v kongresu.

MEYER LONDON PONOVO KONGRESNIK.

ZADNJA VEST OB 5:30 V SREDO ZJUTRAJ: Wilson ima 271 elektoralnih glasov in Hughes 244. - 16 glasov je še dvomljivih. Ta vest spričuje, da je WILSON izvoljen.

ZADNJE VESTI O VOLILNEM REZULTATU.

Kdo je izvoljen? — Ob polu ure v sredo zjutraj so kazala poročila, da ima Hughes 265 elektoralnih glasov, Wilson pa 192, medtem ko je 84 glasov še dvomljivih. Potemkem še manjka Hughesu enajst glasov.

Hughes v večini.

Hughesova večina v raznih državah, kakor je bilo poročano do polnoči, sledi:

Californija	20.000
Connecticut	10.000
Idaho	15.000
Illinois	200.000
Indiana	35.000
Iowa	30.000
Majne	15.000
Maryland	10.000
Michigan	50.000
Minnesota	40.000
New Hampshire	5.000
New Jersey	20.00
New York	150.000
N. Dakota	10.000
Oregon	10.000
Pennsylvania	250.000
Rhode Island	5.000
S. Dakota	15.000
Washington	50.000

Omenjene države — včetveš še nekatere druge, ki so po prvih poročilih dale neznačno večino Hughesu — imajo skupaj 290 elektoralnih glasov. Za ozvolutev predsednika zadostuje 266 elektoralnih glasov.

Ob treh zjutraj, ko je bil načlani zaključen, se torej še ni znalo, kdo je izvoljen predsednikom. Va znamenja pa kažejo, da je izmag Hughes, ker je po štetju glasov ves čas pred Wilsonom.

Ob poludveh zjutraj je brzojavil demokratični odbor v New Yorku, da ima Wilson dva elektoralna glasova večine nad Hughesom.

1275 volišč izmed 2400 v Cook County ima za državno pravdniške kandidate slediči rezultat: — demokrat Hoyne 126.997, republikanec Miller 95.032 in socialist Cunnea 51.294.

2071 volišč izmed 5369 v Illinois (vsičkih je 375 članskih volišč) ima slediči rezultat za predsedniški kandidata: Wilson 324.711, Hughes 380.926.

O volilnem izidu za kandidate socialistične stranke širom Amerike ni se nobenih poročil. Edino iz New Yorka je pričela vest še pred polnočjo, da je ponovno izvoljen kongresnik Meyer, London.

Kakor kažejo prešteti glasovi do polnoči, bodo prihodnjih štirih leta vladali republikanci. Hughes ima precejšnjo večino v vseh izrazenih državah in njegovih glasov, rastejoči tudi v severozapadnih državah. Wilsonovi pristaši še niso izgubili upanja in pravijo, da bodo južne in zapadne države nadvladale republikansko večino Hughesa.

V Chicagi računajo Hughesovo večino do polnoči na 12.000, v Cook County 30.000 in v državi Illinois na 200.000 glasov. Eden je izvoljen republikanski guvernerji v sledičih državah:

Illinois	Fr. O. Lowden
Indiana	J. P. Goodrich
Iowa	W. L. Harding
Wisconsin	E. L. Phillip
Michigan	A. E. Sleeper
Kansas	Art. Capper

O prohibiciji je včeraj glasovalo devet držav: Idaho, Michigan, Missouri, Montana, Nebraska, South Dakota, Maryland, Arkansas in California. V Arizoni so tek lepo in hladneje.

Ilinois: Dež v sredo in hladneje popoldne ali zvečer; v četrtek lepo in hladneje.

Wisconsin: Dež v sredo in hladneje popoldne ali zvečer; v četrtek lepo in hladneje.

RUSKO-RUMUNSKA OFENZIVA V DOBRUDŽI. ITALIJANI ZOPET NAPADAJO.

ZADNJE VESTI.

Bukarešta, 7. nov. — Rusko-rumunska ofenziva v Dobrudži se nadaljuje s polno silo. Armada maršala Mackensena se umiče na vse fronti.

London, 7. nov. — Poročilo iz Bukarešte se glasi, da značajo avstro-nemške izgube v dolini Juil na sedmograški fronti "des 30.000 mož. Rumunci so danes rasobili odpor sovražnika v tem okolišu in usmogovito prodiranje se nadaljuje.

Petrograd, 7. nov. — Mackense novo levo krilo je bilo premagano v bitki severno od Hirsove in zdaj se umiče proti jugu. Ruske čete so odibile vse sovražne napade v transilvanskih gorah in v spodnjih Karpatih.

Berlin, 7. nov. — Vojni urad razglasil nove uspehe na rumunski fronti. Nemške in avstrijske čete so skupljale nove pozicije južno-istočno od Rdečeturnskega prelaza in južno od Vulkanatskega prelaza. Rusi so imeli nekaj uspeha v okolišu Tulgesa. Že tisoč Rumunov je bilo ujetih.

Pariz, 7. nov. — Uradno poročilo: Anglo-francoske čete so v svojih bojih na somški fronti ujale od 1. julija do 1. novembra 71.532 Nemov in poleg tega 1440 častnikov. Bojni plas v tem času pa znača: 162 poljskih topov, 120 težkih topov, 218 zekopnih mortarjev in 682 strajnih pušk. Francoski zame so ujeli 40.796 nemških vojakov in vplienili 77 lahkih in 101 težkih topov, 104 zekopne mortarje in 538 strajnih pušk.

Berlin, 7. nov. (Breziden v Bayville). — Uradno poročilo, da je Anglija izgubila ob začetku vojne do danes 14 odstotkov svojih oklopnic, 30 odstotkov oklopnih krišark, 50 torpedov in 76 submarink. Skupna tonača vseh izgubljenih angleških bojnih ladij iznosi 500.793.

Rim, 7. nov. — Parnik Arabia, P. & O. čete, na poti iz New South Wales v Anglijo, bil je v Sredozemskem morju torpediran in se je potopil. Na parniku je bilo štiri do pet sto potnikov, ki so se redili.

BOJI NA PRIMORESKEM.

Dunaj, 7. nov. — (Uradno.) Na padajoča aktivnost Italijanov na primorski fronti se je preej polega. Njihove izgube v bitkah zadnjih dni so bile izredno velike in proporečljivo z ozirom na delovanje njihove infanterije v goštih masah. Včeraj je italijanska artilerijska zopet oživila in je bila posebno huda v okolišu Hudilogha, Bilj in Jame. Blizu Bilj so naši topovi odibile prodiranje sovražnične infanterije.

Berlin, 7. nov. — (Uradno.) Naša kavalerija in oddelki infanterije so v vsepravnem boju v Dobrudži. Na sedmograški fronti v smeri proti Predilu so bili Rumunci po dolgi in trdrovratni bitki primorani odstopiti nekaj ozemlja. Močni sovražni napadi v okolišu Birešta in v dolini Tigrinji so bili odbiti.

Dunaj, 7. nov. — (Uradno.) Rumunski napadi v severni Vlahiji so bili zopet brez uspeha. Južno od Rdečeturnskega prelaza so naše čete okupirale hrib Laomu. V okolišu Bekasa in Tulgesa in v obmejnih gorah se nadaljuje bojevanje. Iztočno od Kirlibabe je naš 42. (šteki) polk naskočil in okupiral hrib Dedul in ujel 200 Rusov.

Berlin, 7. nov. — (Uradno.) Južno-zapadno smo okupirali Lamou in napredovali južno-istočno od Rdečeturnskega prelaza.

Sofija, 7. nov. — (Uradno.) V Dobrudži se vrše spopadi med prednjimi četami.

Splošen položaj.

Primorsko: Iz Dunaja so včeraj poročali, da so Italijani zopet povedali artilerijski ogenj na primorski fronti, čeprav so ustavili napade in kljub ogromnim izgubam, ki so jih imeli zadnje dni. Iz Rima pa poročajo, da so Italijani odbili vse protinapade na Krasu in artilerijski zdaj dela pot za nove napade. Dalje pravi Rim, da so Italijani došli do sreč avstrijskih obrambnih pozicij. Avstrijska armada je dobila zadnje dni znatno pojačanje.

Francija: Berlin javlja, da se je dočela ponesrečil francosko-angleški napad, ki so ga organizirali tri dni ob Sommi. Pariz pa poroča o nadaljnjih uspehih francoskih čet v gozdov St. Pierre-Vaast. Angleži priznavajo manjše izgube. Pri Verdunu so se vršili artilerijski dvoboji.

Rumunija: Bukarešta poroča, da se je moralna Mackensena armada v Dobrudži umakniti in da je počigala štiri vase, iz katerih se je umaknila. Boji se vrše 40 milij severno od konstanške železnice. Na fronti so Rumunci izgubili višino v okolju Predila.

Macedonija: Položaj je neizpremenjen.

Rusija: Berlin in Petrograd poročata o uspehih v lokalnih bojih.

Yasvi: Daeni, Garliei, Rosman in Gaidar. — Na vse fronti ob Donavi se vrši artilerijsko bojevanje. Na meji ob zapadni Moldaviji je položaj neizpremenjen. V dolini Prahova smo odibile sovražnika od Rijesa proti našemu centru in levemu krilu. V okolišu Rakova-Tiesti na desnem bregu Alta se nadaljuje silovita bitka. V dolini Jini je sovražnik dobil pojavljanje in naš progon je ustavljen.

Petrograd, 7. nov. — (Uradno.) Naša kavalerija in oddelki infanterije so v vsepravnem boju v Dobrudži. Na sedmograški fronti v smeri proti Predilu so bili Rumunci po dolgi in trdrovratni bitki primorani odstopiti nekaj ozemlja. Močni sovražni napadi v okolišu Birešta in v dolini Tigrinji so bili odbiti.

Dunaj, 7. nov. — (Uradno.) Rumunski napadi v severni Vlahiji so bili zopet brez uspeha. Južno od Rdečeturnskega prelaza so naše čete okupirale hrib Laomu. V okolišu Bekasa in Tulgesa in v obmejnih gorah se nadaljuje bojevanje. Iztočno od Kirlibabe je naš 42. (šteki) polk naskočil in okupiral hrib Dedul in ujel 200 Rusov.

Berlin, 7. nov. — (Uradno.) Južno-zapadno smo okupirali Lamou in napredovali južno-istočno od Rdečeturnskega prelaza.

Sofija, 7. nov. — (Uradno.) V Dobrudži se vrše spopadi med prednjimi četami.

IZ RUSKE FRONTE.

Petrograd, 7. nov. — (Uradno.) V okolišu Lipnice Dolne in zapadno od Siliventra je sovražnik včeraj poskusil z ofenzivo z namenom, da se polasti tamožnjih važnih višin, ki so v naših rokah. Naš artilerijski ogenj je preprečil vse napade in boj se še nadaljuje. V gozdnih Karpatih je sovražnik včeraj trikrat napadel naše čete na brihu 7 milij južno od gore Pneva, ali pri vsakem napadu je bil odbit. Dve milij iztočno od Kirlibabe je sovražnik ustreljal napad na predel, ki je bil na mestu odbit. Napad se je pa ponovil in sovražnik je udrl v naše zakope, kjer je ugrabil strojno puško; naš protinapad je sovražnika izgnal in mu odvzel plen.

Bukarešta, 7. nov. — (Uradno.) Naše čete v Dobrudži so prisilile sovražnika, da se je umaknil in med umikanjem je počigal slednji (Dalje na 5. st. 1. kol.)

JOŽE AMBROŽIČ:

PREKRŠČEVALEC.

Zgodovinski roman.

(Konec).

"Povedal sem že, da ne vem za umore. Mi oznanjujem ljubezen med narodom, ne pa razprtij in umorov."

"Začeni v imenu božjemu!" je velel prošt in mignil z roko. Rabelj je začel vrteči kljuko in Aleš se je pomikal višje, valjar z žebli je se je pozavrtel ob njegovem telesu. Kri mu je začela teži po hrbitu in po nogah na tla. Aleš je stisnil zobe, iz prs mu je pa prišlo zversko tuljenje od bolečin.

Prošt je zamahnil z roko in rabelj je prenehal vrteči kljuko.

"Priznaj!"

"Priznam, da je moja vera edino prava!" je prišlo v pretrganih glasovih iz Aleševih ust.

"Uteže na noge!" zankazal je prošt divje. Rablj sta vzdignila težak kamen in vtaknila noge v zanjko. Aleš je zarjal in potok krvi se je vili po nogah na tla. Koža na hrbitu se je trgala in žebli so se zasadili globoko v meso.

"Priznaj — priznaj!" je hitel prošt, ker je vedel, da pade žrtev kmalu v nezavest. Toda Aleš na natezalnici je samo tulil in njegovo tuljenje je vedno bolj pojemovalo.

"Priznaj!" je zakričal še enkrat prošt, toda Aleš je prihajal komaj še slišen glas iz prs. Tedaj je zamahnil z roko prošt in rabelj je izpustil kljuko, ki se je z valjarjem vred po blisko-vo pozavrtela in telo Aleša je padlo na tla.

"Priznati noče in drugih dokazov nimamo torej ga ne smemo usmrtniti," je dejal sodnik.

"Vse ho priznal, samo poškocati moramo, da se mu hrhet malo zaceci. Prehitro smo ga mučili," je odgovoril prošt.

Anton je izvedel šele čez par tednov, da je Aleš zapri. Tako se je preskrbel z denarjem in se odpeljal v Ljubljano.

Par dni potem je potkal na vrata jetnišnega redovnika franciškan. Obleka mu je bila skoro čisto nova, in vrv krog njegovega pasu na katerih je visel rožnivene, so bile snežno bele barve.

Na njegovo trkanje so se odprla težka vrata in jetničar ga je vprašal, česa želi.

Dobil semen nalogu, da izpovem prekrščevalca Aleša.

Jetničar se je popraskal za ušesi. "Pozno je že, gospod."

Pri tem mu je pogled splaval po ulici in se ustavil na vozeh, ki so stali koncem ulice pred gostilno, kjer so bili ravnokar izložili vino.

Franciškan, ki je sledil njegovemu pogledu je posegel v kuto in mu dal cekin.

"Tu imate, ker vem, da ne dobite dovolj plače za svoje delo. Pokažite mi, kje je zaprt, ker meni se smudi."

Jetničar ga je razumel. "Mudi se jim da ga usmrte," si je mislil v pomežnik patru in zadnjem mu je odmežniknil. (Svicaški zgodovinar Karol Guttmann piše: Ako niso na natezalnici duhovni nič spravili iz človeka, začeli so ga spovedati in potem nastopili proti njemu kot priče).

Peljal ga je po hodniku in franciškan se je oziral na vse strani, da bi si zapomnil pot. Sla sta po stopnicah navzdol, kjer je bil hladen žrak.

"Tu je!" je dejal jetničar, odrinil zapah in odprti težka vrata. "Že ves teden leži na trebuhu, kajti hrhet je ena sama skorja. Toda jutri mu jo zopet omehčajo."

Ker je vedel jetničar, da take spovedi po navadi dolgo trajajo, se je namenil, da med tem časom zvrne kozare ali dva. Postal je na pragu in dejal patru: "Ako bodo kmalu gotovi, naj zapahnejo vrata, saj uiti ne more. Lahko noč!"

Franciškan, ki ni bil nihče drugi kakor Anton, je stal nekaj časa, da se mu oči privadijo temi, a nato je šele zagledal Aleša ležečega na tleh. Skonil se je k njemu in ga vprašal: "Aleš, ali me poznas?"

"Anton!" je vzkliknil on in se skušal obrniti, toda pri tem je bolestno zaječal.

"Ali morek hoditi?"

"Težko, za silo bi mogoče naredil par kralkov."

"Pokonci torej!" je ukazal Anton in mu pomagal oblačiti jopič in srajco. Nato je skočil na hodnik in posluhnul. Vse je bilo tisto le iz celic se je slišalo ropotanje verig in stokanje jetnikov. Stopil je nazaj v ječo in zašepetal Alešu: "Na moji hrhet, hitro!"

Aleš ga je ubogal in Anton ga je nesel po hodniku do velikih vrat. Tam ga je postavil v kot in mu zabičil, da se naj ne gane.

Odprl je vrata in pogledal na ulico. Iz gos-

tilne se je slišalo petje, drugače je pa bila ulica prazna.

Stopil je na ulico in šel nekaj korakov. Koncem ulice je bila velika hiša s pročeljem na trgu. V ozadju hiša so pa biti bilev in drvarnice. "Tam notri ga spravim," si je mislil Anton in odšel hitrih korakov nazaj v jetnišnico.

"Zberi moči in hodi. Nesti te ne smem po ulici, ker bi vzbudil sum."

Aleš je stisnil zobe in korakal počasi za Antonom. Sredi ulice se je pa ustavil.

"Ne morem več!"

V njegovem glasu je bilo trpljenje, da se je še Anton ustrail. Ozri se je hitro po ulici, pograbil Aleša in stekel z njim k veliki hiši, kjer ga je skril v drvarnice.

Uro kasneje se je ustavil mož na dolenjskih vratih v Ljubljani.

"Pozno je že," je rekel vratar in hitel odpri.

"V ponočnem hladu se lepše potuje," je odvrial voznik. Konji so potegnili in voz je zdrasil skozi vrata v noč. Aleš je bil rešen.

Drugi dan je stal pred sodnikom jetničar in pripovedoval:

"Ležal sem na klopi na dvorišču. Jasno je bilo kakor sedaj in trenut sem bil, gospod, tretjen, ko prideva dva hudiča. Eden je ostal na dvorišču, drugi je šel pa v ječo skozi omreženo okno prinesel prekrščevalca. Zapihalo je in ni ga bilo več."

"Ali je res bil hudič?" ga je vprašal sodnik zaničljivo.

"Res, gospod!" je potrdil jetničar.

"Torej ga hoč videl še enkrat!" je omenil sodnik in dal poklicati biriče, katerim je ukazal privezati jetničarja na klop in mu jih namestati.

Vsled strogega nastopa od strani vlado, plemstva in duhovnikov oben ver je začela vera prekrščevalcev propadati, luteranska pa dobivala tla.

Po smrti škofa Ravbarja (1536) je zasedel škofijsko stolnico G. Kacijanar (1536—1558), zanjim pa pl. Seebach (1558—1568). Vsi so preganjali prekrščevalce. Čeprav so bili katoliški škofje, vendar so bili po mišljenju luterani.

S prekrščevalci vred je šlo navzdol tudi redovniško življenje.

V Beljaku je bil minoritski samostan prazen, edino gvardjan je prebival notri s svojo družino. Ko ga je obiskal vizitator, se ga ni upal pregnati, ker ni bilo nikogar, da bi maševal na njegovem mestu. V Gorici je bil samostan istega reda toliko na boljem, da so hodili redovniki podnevi spati notri, med tem ko so ponoči hodili o-krog v posvetni oblike.

Vse to je viden in slišal Aleš, ali pomagati ni mogel. Njegova moč je bila pri kraju. Dasi se mu je zacelil hrhet, vendar se ni mogel zravnati več. Obiskoval je shod domačih prekrščevalcev, ki jih je bilo samo še par v mlinu ob Savini, in nekega večera, ko je imel biti shod, je prišel sam.

Cez nekaj dni je odšel Anton po kupčiji, Aleš je pa poškandal pripravno desko in napisal par besed z ogljem na njo. Izročil jo je sestri reko:

"Daj to Antonu, kadar se vrne." Nato je milo pogledal Marjanico in odšel.

Mah je že rastel po križu in malo se je bil nagnil na stran. Po štirih je prilezel v hrib Aleš in se vlegel poleg Rokovega groba. "Tu sem, mojster!" je vzdihnil. "Ti si živel ob času boja, in si bil wrečen, ker si gojil upanje, jaz pa moram gledati žalosten konec naše vere."

Od štajerskih Nribov so se vlekli črni oblaki, ki so naznajali nevihto. Veter je vlekel močno in se poigraval z Alešovo sivo brado. On se je pa naslonil na križ. Pogled mu je splaval proti gorjenjskim snežnikom in mu šel vedno nižje po slovenski zemlji. Žalost mu je objela srečo in obraz mu je postal mračen. Odvezal je tenko vrvico, s katero je imel privezane hlače, in jo vrgel čez križ.

"K tebi pridem, mojster!" je vzkliknil, vtrnil glavo v zanjko in se zagugal v vetr. Križ je zahreščal v korenju vendar je obdržal težo. Nekaj hipov pozneje je zatulila burja in križ je padel na grob.

Ko je ponehal vihar in zopet posijala luna po uskoškem gorovju, tepla se je četa volkov za Alešovo truplo.

Zvečer se je vrnil Anton domov in sestra mu je pokazala desko. Tako je zbral par ljudi in odjelil z njimi v uskoško gorovje. Ko je prišel do znanega groba, je našel podrt križ in par ogledanih kosti.

Izkopal je jamico, v katero je zagrebel kosti, vrh groba je pa zavallil skalo. Na skalo je pa izklesal velik vrč v znamenje, da tam leži prekrščevalce.

Boj očvidno roko božjo ter verjela, da ta roka božja jima ne da poginoti in da ta roka božja, ki ju je iz revčine osvobodila, tudi Jaka v Ameriko pripelje, ter ho čuvala nad njima, dokler se ne znajde prilika, povrniti se v Lipnico nazaj.

V tem so mesta in vasi kar biale mimo vlaka, s katerim sta se odpeljala v Little Rock. Tu je bilo posem drugače, kakor v New Yorku. Tu se je nahajalo polje in les in dalej tam hrišće, pri katerih so rastla drevesa; raznoljena setev je zelenela in zemlja postala jednaka Poljskej. Pri pogledu jednaka Poljskej. Pri pogledu jednaka Poljskej.

Tretnja dnevata se je odpeljala du na to, razširile so se Lovretu prsi, da bi počel skoraj kričati: "Hej, hej, vi lesovi in zeleno po-

"Na lokah so se pasle črede" Na lokah so se pasle črede,

deti egle čete zajev in bobrov. Vsesih se je pokazala nad travo tudi rogata glava jelena. Nikdor pa ni bilo videti cerkvenega stolpa, niti mesta, niti vasi ali hiše; le postaje so tu stale in mimo njih nobene žive duše. Lovro, dobro si vse to ogledavši, stresal je glavo in ni zamogel razumeti, da toliko "dobrote" — kakor je je redovito zemljišče imenoval — tu ne obdelane leži.

Minol je dan in noč. V jutro so dospeli v gozd, čeprav drevesa so bili ovita z gori vzpenjajočimi rastlinami, močnimi kakor človeška roka in to je delalo gozd tako, da lahko opustiti pri tako na vsa usta hvalisanem vabilu. V poročilo o Borovini ukradla se je še druga pomota, namreč: da to zemljišče ni ležalo poleg tira, nego daleč od ležišnice v širokem puščavi, kamor se je samo z vozom zamoglo dosegati in to ne brez malega truda.

Pri takošnih zatajenjih in potomah so sicer zamogli nastati razne neprijetnosti, toda te so primoline, brzo, ko je bila železnična dodelana. V ostalem je tudi sploh znano, da se podobni oglasi ne smijo smatrati strog resničnim: kajti kakor vsaka rastlina, ki je presajena na ameriška tla, bujneje raste, če tudi v gotovo škodo sadu, tako so tudi reklame v ameriških časnikih tolake, da je iz velikega kupa teh govorniških plev težko mogoče jedno trnec resnično izmatliti. Razven vsega pa, kar se je moglo v oglashi o Borovini za humbug (širokustje) smatrati, bilo je brez dvoma gotovo, da naselbine ne bode baš slabka od tisoč drugih, o čilih početkih se ni nič manjšo pretiranostjo pisalo.

Pogoji so biti tu v mnogih oziroma nenavadno lepi in za to se je vpisalo za naselbine v tej nastalej naselbini veliko množstvo oseb, zlasti poljskih rodbin, raztresenih po vseh Zedinjenih državah. Tretji bi se mogel odigrati v lesoh, v sredini padanja sekir in težkega dela naselniškega življenja. Prvotno pa so se prepeljali čez reko, ki je bila trikrat širja od Varte (v Poljski), o kateri so poznejje izvedeli, da se imenuje Mississippi. Ko so pak prišli v Little Rock, bila je že noč.

Tukaj bi imela poizvedeti cesto k Borovini.

Zapustimo ju sedaj v tem trenutku. Drugi listek z njihove poti za kruhom bil je s tem končan. Tretji bi se mogel odigrati v lesoh, v sredini padanja sekir in težkega dela naselniškega življenja. Prvotno pa so se prepeljali čez reko, ki je bila trikrat širja od Varte (v Poljski), o kateri so poznejje izvedeli, da se imenuje Mississippi. Ko so pak prišli v Little Rock, bila je že noč.

Pogoji so biti tu v mnogih oziroma nenavadno lepi in za to se je vpisalo za naselbine v tej nastalej naselbini veliko množstvo oseb, zlasti poljskih rodbin, raztresenih po vseh Zedinjenih državah. Tretji bi se mogel odigrati v lesoh, v sredini padanja sekir in težkega dela naselniškega življenja. Prvotno pa so se prepeljali čez reko, ki je bila trikrat širja od Varte (v Poljski), o kateri so poznejje izvedeli, da se imenuje Mississippi. Ko so pak prišli v Little Rock, bila je že noč.

Tabor je stal poleg potoka na dosti obsežni trati, na katere okrajih bi imele stati sčasoma v četverokotniku bajte, na sredini pak cerkev in šola. Toda do tega je bilo še daleč in med tem so stali tam le vozovi, na katerih se naselniške rodbine semkaj dospele. Vozovi so bili postavljeni v trikotniku, da bi se med njimi, ako bi bili slučajno od koga napadeni, mogli braniti, kakor v kaki trdnjavi. Za vozovi na ostalem prostorn trate pa so se osli, konji, voli, krave in ovce, katere je čuvala straža, sestavljena iz nekoliko mladih in oboroženih mladeničev. Ljudje so spali na vozovih, ali pa tudi poleg njih pri zakurjenih ognjih.

Po dnevu so bivale v taboru žene in otroci; kjer so bili možje, se je čulo padanje sekir, ki je odmetalo po celem lesu. Ponoči so tuli in goščavah divje zveri, zlasti jaguarji, aranžanski volkovi in koci. "Pogini, ti mrečna!" Ljudje, ki so prišli sem iz divjih pokrajini teksanskih, bili so večno dobri strelci in ti so tudi z lahkoto oskrbivali sebi v svojem družinam zadosti divjadi, zlasti so streljali antilope, jelene in hirole; bilo je to ravno v času, ko potuje ta zverjad od juga na sever. Ostali naselniški preživljivali so se z živežem, nakupljanim v Little Rock ali v Clarksville, zlasti s turščino moko in osoljenim mesom. Poleg tega so klali tudi ovce, katerih je kupila vsaka rodinka nekoliko.

Na večer, ko so se zanetili pri vogovih ognj, je brezkrbna mlačina, namesto da bi šli spati, prilegla plesati. Neki godec prinesel je s seboj-gosli, na katere je svinjal, kakor je kot samouk znal, ker pa se je slab glas strun hitro izgubljal v lesnem šumu, pod milim nehom, pomagali so ostali goslarji, prav po ameriško, bohnsko po kositnih skledah. Živilje je pri tem težkem delu minevalo jem je sicer dosti hrupno, a vse kakor nič kaj prijetno.

Prva stvar je bila postaviti si bajte, in tu so v resnici v kratkem času nastali na zeleni trati prvi izdelki sten, ki so se pokrile s skorjo, trskami, iverjem in podobnim lesensim smetiščem. Rudeče drevo "reedwood" imenovan, se je rado dalo lupiti, toda težavno je bilo tako, da daleč ponj hoditi. Nekateri so si nepravili medtem strehe iz plah, ki so jih imeli na vozovih. Drugi, zlasti oženjeni, kateri so se lahko brez postrežja prebil,

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Izbaja dnevno razen sedelj in prenovev

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dozovu. Kopijat se ne vržejo

Narodna: Zedinjene države (izven Članskega) in Canada \$5 na leto, \$1.50 na pol leta in \$2.50 na tri meseca; članec in časopis \$6.50 na leto, \$2.50 na pol leta, \$1.50 na tri meseca.

Mesec na vse, kar ima stik z domovom: "PROSVETA"

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenske National Benefit Society

Issued daily except Sunday and Holidays
OWNED BY SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY

Advertising rates on agreement

Subscription: United States (except Chi-
cago) and Canada \$5 per year; Chicago and
foreign countries. \$4.50 per year.

Address:
"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Telofon Lawndale 4638.

Razgledi.

Zmagala je denarna močnja na Wall Streetu.

Delavska kampanja za bodoče volitve se prične danes.

Če je moka po deset dolarjev sod, se nehote vpraša človek: Kako pa sod staneti?

Burja in sneg sta odprla svojo veliko ofenzivo v Karpatih in v sedmograških gorah.

Hvalabogu, apno se je tudi podrljito! Preiskovalne komisije, ki belijo zamore, bodo morale malo bolj varčevati.

V Detroitu se je podražil rent od deset do dvestot ostdotkov v zadnjih šestih mesecih. Kaj bo storil Henry Ford?

Ob vojnem času: Marsikater kandidat se bo danes umaknil nazaj na pozicijo, ki je bila že prej "pripravljena zanj".

Nemei pravijo, da trdnjava Vaux navsezadnje ne zaslubi braunbe... Ravn tako so rekli Francozi, ko so jo prvič izgubili.

Če so jaje v Pittsburghu po dolarju tucat, tedaj zaslužijo gospa in gospodične kure, da kokodakajo v opernem gledališču po pet dolarjev za najvišji sedež!

Amerikanci so zastavili kakih 20 milijonov dolarjev, ko so pred volitvami stavili na razne kandidate. Pa se še edimo, koliko zapravo Europeji za svojo vojno!

V Chicagi je bilo ukradenih 2000 avtomobilov v enem samem letu — in ob času mestne uprave, ki je ob nastopu svoje vlade prisegla: "Tatovi bodo šli z brzovlakom!"

Pojedelski oddelek naše vlade pribuja s prijetno tolažbo, da se je letina — sena dobro obnesla. Upajmo torej, da nam ostane sjeni, kadar poslije vse drugo v Evropo.

"Osvoboditev" Poljske po krovanih mogotih je podobna "prostovoljnemu povikanju" plač po kapitalistih. Nikdar še niso mogoteli dati nečesa prostovoljno, a ko ne vedo v prej, da jim prinesi leber dobiček.

Venizelos je dobil miljon dolarjev v grškem denarju za vojne izdatke svoje armade. Če vpoštujemo, kako draga je vojna, teda je lahko konstatirati, da bo Venizelos izhajal s tem denarjem ravno nekaj ur.

Kapitalisti se bodo danes vsebili na divan, sezuli potne nogovice in zadovoljno vzliknili: Hvalabogu, zopet smo dobri štiri leta! Veselimo se in uživljamo! Nalijmo si žlahne kaplje in napijmo: Bog poživi vse bedake!

Agitirajte za "Prosvetu".

Ako si prijatelj "Prosvete" skrb, da bo naroden na tudi tvoj prijatelj, znanec, sošed, so rodnik in vsak rojak v bližini!

Danes ne boste čitali vesti na prvi strani ameriških časopisov. Nači na zamere!

Nabirajte narodnike za dnevnik "Prosveta"!

Važna razsedba za člane podpornih organizacij.

"N. F. C. of A. Bulletin," glasilo vseh podpornih organizacij, ki so združene v "Narodnem ameriškem bratskem kongresu" prima v izdaji za oktober t. l. več sodniških razsodov, ki dokazujojo, da član izgubi tožbo, če je pri vstopu v organizacijo podal napačne podatke glede njegovega zdravja, zdravniške pomoči, vživjanja alkoholnih pičajev itd.

Prvi slučaj se je dogodil v državi Colorado pri organizaciji Knights & Ladies of Security. Šlo se je za zamolčanje bolezni in prosile je trdit, da ni čital prošnje. Sodišče je odločilo proti njemu.

V drugem slučaju je šlo za zdravniške nasvete in operacije, ki se je dogodil v državi Kansas. Društveni zdravnik se je igovarjal, če bi bil obveščen o stvari, da bi jo mogoče še ne omenil v prošnji. Prosilec je umrl za bolezni, ki ni bila v zvezi s stvarjo in tužil zdravnik je izjavil, da stvar ne smatra za operacijo. Dediči so tožbo zgubili, ker prosilec ni povedal resnice na prošnji. Ta dogodek se je odigral pri National Council, K. & L. of S.

Tako so naštete še druge razsodbe, ki so neugodno končale za prosilec ali njih dediče, ker prosileci niso odgovarjali z resnico na vprašanja v prošnji.

Priporočamo vsem, ki vstopijo v kakšno podporno organizacijo, da na vprašanja v prošnji odgovarjajo z resnico.

Navedejmo naj svojo pravo starost, če so bili kedaj bolni, prestali kakšno operacijo itd., ker se lahko dogodi, če so odgovarjali na vprašanja v prošnji z neresnico, da so zastonj vplačevali v podporno organizacijo.

Na nizjih sodiščih odločajo navedno sodniki v prilog članom ali njih dedičem, če pa gre stvar na najvišje sodišče pa dobi tožbo navadno organizacijo.

Govorite resnico, kadar pristopite v organizacijo in ni se vam treba bati, da bi bili vi ali vaši dediči oškodovani za en cent.

"Svobodna" Poljska.

Kajzer in Francjožef sta "osvobodila" Poljsko, oziroma tisti del Poljske, ki je do tani spadal pod Rusijo. "Osvobodila" sta Poljsko in naznana svetu, da bodo sledile Poljaki živelj v svoji lastni in srečni državi!

Kakšna sreča za Poljake! Vedno se hrepneli po svobodi, neodvisnosti in po svoji lastni državi — in zdaj jo imajo. In kajzer se lahko potrka na prsa in reče: "Poglejte, kako mi skrbimo za male narode! Poljake smo rešili izpod ruskega jarma in dali smo jih svobodu!"

Res — kako dobr postajajo tudi! — Narode osvobajajo izpod tujega jarma, toda narodi, ki so pod njihovim jarom? Neumno vprašanje! Kakšne svobode je treba Poljakom v Avstriji in Nemčiji?

Kdor ni naravnost slep, lahko vidi na prvi pogled, da je neodvisna Poljska, kakšno ustvarjajo ali svoji kralj in nemški monarhi in tudi skoz zapršeno steklo. Nemčija in Avstrija potrebujejo vojakov in "svobodna" Poljska bo zdaj morala rekrutirati novo armejo iz tistih Poljakov, ki so se učili vojnemu moloku. Pravijo, da jih je še kakega pol milijona, ki so dobri za "kanonfuter". Za pol milijona svežih vojakov se vendar izplača povedati ruskin Potjaku, da so "svobodni" Poljaci seveda ne morejo biti tako nevhodni in predrnji, da ne bi sprejeli podarjene monarhije in vsljenega monarha — ko pa marširajo nemške armade na njihovih tleh!

Sedanja vojna je že in bo še

rodila veliko komedij. Toda ko

medija "svobodne Poljske" pre-

kaša do zdaj vse.

Sedanji predsednik in podpredsednik Zedinjenih držav, ki trdita, da sta ponovno izvoljena.

kovom in Poznansko z Vratislavovo?

Francjožef sicer nekaj govori o avtonomiji Galicije, ampak to še ni poljska država, to ni zedinjena Poljska.

Imenita je res svoboda Poljske novega poljskega kraljevstva z nemškim princem na prestolu! Poljaki so res lahko veseli!

Sicer je pa škoda besed. Kdo,

se verjame v svobodo in neodvisnost, ki jo prinaša Nemčija, Avstrija, Anglia ali Rusija — izkratka, kdor verjame v svobodo,

ki jo prinaša katerikoli monarh v izsosvalec narodov, ta naj hi-

tro poveže eulo in se sam javi v

— norišnici, preden ne pridejo po

njega.

Namen nedeljske proklamacije

glede na neodvisnost ruske Poljske je tako prozoren, da ga je vi-

deti tudi skoz zapršeno steklo.

Nemčija in Avstrija potrebujejo

vojakov in "svobodna" Poljska bo zdaj morala rekrutirati novo

armado iz tistih Poljakov, ki so

se učili vojnemu moloku. Pravijo,

da jih je še kakega pol milijona,

ki so dobri za "kanonfuter". Za

pol milijona svežih vojakov se vendar izplača povedati ruskin Potjaku, da so "svobodni" Poljaci seveda ne morejo biti tako

nevhodni in predrnji, da ne bi sprejeli podarjene monarhije in vsljenega monarha — ko pa marširajo nemške armade na njihovih tleh!

Sedanja vojna je že in bo še

rodila veliko komedij. Toda ko

medija "svobodne Poljske" pre-

kaša do zdaj vse.

DELAWSKE VESTI.

Rudarji v Rosiclaru še stavkajo.

Chicago, Ill., 7. novembra.

Iz Rosiclarja je bila pred kakšnimi desetimi dnevi podana v svet brzojka, da je stavka končana. Temu nasprotuo izjavila Olander, tajnik Ameriške delavske federacije v Illinoisu, da je poročilo o končani stavki neresnično.

Olander pravi:

"Porocilo o končani stavki je neresnično. Izgredje klatež so ustavilo državne oblasti ali rudniške kompanije nadaljujejo z boljšim pridelki delavskih organizacij in rudarji še stavkajo. Finančna podpora za družine stavkarjev je potrebna."

Rosiclar se nahaja v okraju Hardin, ki leži na skrajnem jugu. Tamkaj ni bilo delavske organizacije, dokler niso bili rudarji prisiljeni se organizirati radi slabih plač, dolgega delavnega časa in žalostnih delovnih razmer.

Delali so navadno po dvanajst ur dnevno in če je delavec rekel, da ne dela v nedeljo, je bil odpuščen.

Drž. zakoni za varstvo delav. niso bili vpustevani in delavec so moral delati v vodi.

Te razmere so prisilile rudarje, da so se združili. Nobena delavska organizacija ni medjne zanesla agitacije, potreba združitve je prišla iz njih samih. Organizacija je rastla in kompanije so po svojih ovaduhih izvedele, da med rudarji vre. Odpustile so večje šte-

vilo rudarjev in rudarjem ni preostalo drugega, kot da so zastavili. Importirali so klateže in preteče, da širijo strah in groz med rudarji. Izgnali so nekaj stoljci iz okraja Hardin, ker so bili nevarni profitu rudniških magnatov. Nasilje je še prenehalo, ko je posegl vmes državna oblast.

Prvih razsodov, da je proti-odločili, da ima država pravico določati čas v poklicih, ki so zdravju zelo škodljivi. Sodnik Gabbert je temu nasprotno razsodil in proglašil je zakon protiustavnim.

Taka razsodba je bila proglašena v dvajsetem stoletju in ne moreda v desetem, ko je kralj predstavljal najvišjo oblast, drugi so pa bili le podložniki, ki so živili za to na svetu, da so garali za kralja, da je udobno živel.

Takrat je bila razsodba na

zavarovanje proti nezgodam morda v desetem, ko je kralj predstavljal najvišjo oblast, drugi so pa bili le podložniki, ki so živili za to na svetu, da so garali za kralja, da je udobno živel.

V Ameriki nimamo kralja, ampak živimo v republike. Ameriški ljudstvu ni torej treba rediti kralja, ampak njegova naloge je, da skrbi, da ne ugasne vir profita za številne korporacije. Kakor so neko skrbeli sodniki, da je na kraljevsko mizo prihajalo vsega dosti, tako menijo nekateri, da postavljajo zbornica nima pravice sprejeti zakona, ki bi zavrnili razsoditev, da je kraljevsko mizo v primeru skrbi.

Dokler niso bili sprejeti zakoni za zavarovanje proti nezgodam morda v desetem, ko je kralj predstavljal najvišjo oblast, drugi so pa bili le podložniki, ki so živili za to na svetu, da so garali za kralja, da je udobno živel.

Ponesrečeni delavec so se rešili vrste advokatov, kjer je začikal profit korporacij. Drže se starih pravnih načel. Delavec, ki je najnižji v človeški družbi, začikal je tvoja naloga, da skrbi za tiste, ki so nad teboj.

Kampanja za osemurni delavnik.

Chicago, Ill., 7. novembra. — Žene, organizirane v Woman's Trades Union Leagues in Chicago, Springfield, Ill., Kansas City in St. Louis, so na zborovanju pod predsedništvom gdje Agnes Nestor zaključi, da prično splošno kampanjo za osemurni delavnik.

Veliki profit, ki ga črpajo zavarovalne družbe iz te vrste "biznis," gre ponesrečenim delavcem in njih svojim delavcem, ki so odsvojili državo.

Prezreli so se zavarovalne družbe, da je zavarovanje proti nezgodam morda v desetem, ko je kraljevsko mizo v primeru skrbi.

V državi Illinois je osemurni delavnik za žene le na papirju. Sprejet je bil leta 1893, drž

Evropska vojna in inozemske vesti.

(Continued from page 1)

članki šest strojnih pušk, 61 zabojev granat in 18 zabojev streva za strojne puške.

VROČI BOJI NA FRANCO-SKEM.

Pariz, 7. nov. — Francoske čete pod generalom Fochom so včeraj nadaljevale svoje uspešno prodrijetje, ki počasi žene Neuve iz gozda St. Pierre-Vaast. Ta gozd je mogočno utrjenega zagozda južne Sallise. Število ujetih Nemcev v zadnjih dveh dneh je našlo na 600. Francosi so bili včeraj prisiljeni odstopiti nekaj dalj v tem gozdu in nekaj hiš v Sallisu vsed silnega protinapada, toda boj se še nadaljuje.

Ponovno uradno poročilo se glasi: Severno od Somme nadaljuje naše čete z veseljem prodrijetje v gozdu St. Pierre-Vaast. Nemci so imeli velike izgube pri svojih včerajšnjih in danasnijih protinapadih na ta gozd. Pri Verdunu se vrši artillerijsko bojevanje v okolici Donaumont-Vaux-Dawoult.

London, 7. nov. — Obkoljujoče gibanje angleško-francoskih čet v okolici Bapaume ob Sommi je nadaljevalo na več odporov. Zavezniška ofenziva se vleče že v peti mesec v Bapaume in Peronne sta še v nemških rokah. Višine pri Varencourtu, ki so jih reokupirali Nemci, so Angleži včeraj bombardirali.

Včerajšnje uradno poročilo se glasi: Nemci so vroči bombardirali naše pozicije med Anero in Sommo, posebno v okolici LesBoeufs in Le Sarsa. Naše čete na leviem krilu so zaposlene s konsolidiranjem pozicij, ki smo jih včeraj zasedli.

Berlin, 7. nov. — (Uradno.) V nedeljo so Angleži in Francosi z vsemi silami napadli fronto generala Buclowa ob Sommi, toda čete iz vseh krajov Nemčije pod generalom Marschalom, Demlingom in Garnierjem so vzdrlže napad in prizadale sovražniku občuten poraz. Zavezniški so napadli od Le Sarsa do Bouchavesnesa kakih dvajset kilometrov na široko, toda dosegli niso nicesar drugega kakor majhen košček zemlje v severnem delu gozda St. Pierre-Vaast. — Na desnem bregu Mase (Verdun) se vrši vroča kanonada v okolici Hardaumenta.

AVSTRIJSKI CESAR RAZGLASA AVTONOMIJO GALICIJE.

Berlin, 7. nov. — "Wiener Zeitung" prima danes pismo cesarja Franca Jožeta, ki ga je pisal predsedniku drž. Koerberju: V pismu pravi cesar, da mora Galicija dobiti avtonomijo s tistim dnevom, ko stopi v življenje nova poljska monarhija, toda avtonomne pravice ne smejo presegati mej dejstva, da je Galicija in ostane del avstro-ogrskih monarhij.

Razno iz inozemstva.

Časopisje v Nemčiji razširja pismo, ki ga je obdelanil neki Srb z imenom M. Milkić, kateri hiva v enevi, Švica. Pismo vsebuje apel na zavezniške, da naj "naučajo zadnje predstavnike srbskega naroda, ki se morajo boriti v sprednjih vrstah na macedonski fronti". Končno vprašuje Milkić: "Kako bodo zavezniški predradi srbsko državo, ako pojmejo zadnji možje iz Srbije v slednjih bitkah?"

— Iz Rima poročajo, da sta 2. in 3. m. prisia dva italijanska rušilca pred Puit in torpedirala večjo ladjico. Dalje pogroča italijanska admiraliteta, da je 16. okt. hoteli nemški submarijniki potopili italijanski transport na Jadranškem morju. Italijanski rušilec, ki je spremjal transport, je bil napadel submarijnico in v boju bila obe ladji potopljeni. Moščni rušileni in podmornice je bilo tri.

Admiraliteta v Londonu nanaša, da je angleški submarijniki včeraj potopila nemško drednoto pri danskem obrežju. Podrobnosti ni.

— Iz Haaga poročajo, da so britiske in francoske patrolne ladje streljale na nizozemski submarijnico K-1, ki je spremjal nizozemski parnik Witte Zee na poti v Indijo. Nizozemska vlada zahteva pojasnila.

New York, 7. novembra. — V Brooklynu so prijeli dva ponosljiva dežura, o katerih trdijo, da sta skrivni H. R. Wilkensa, ki je ponarejal in razpečaval petdolarške bankove z glavo Indijance.

Wilkensa so arretirali v Vera Cruzu, Cal. Njegov netjek pravi, da je bil Wilkens prej zapošlen v New Yorku.

— Iz Berlina javljajo, da je angleški parnik z ameriško zastavo na krovu potopil nemško submarijnico, ki je zadnja ravno potapljal drugo zvezniško trgovske ladjo. V Londonu pravijo, da je to res, toda povdarijo, da so opravljeni rabiči neutralno zastavo.

— Angleška vlada je dovolila, da dobri Zedinjenih držav za milijon dolarjev vrednosti nemških berbil za tiskanje bankovev. Bankove so bila zadržana na Nizozemskem.

Nemška submarijka U-20 je obsežela na pesku na zapadnem obrežju Jutlanda. Mostno je ladjo uničilo. Tako javlja nemška admiraliteta.

— Iz Aten poročajo, da je počel boj med rebeli in rojalisti. Katru so okupirali francoski pomorsčaki.

— Iz Ženeve javljajo, da je nemška vlada prepovedala kupovanje nove oblike, dokler ni stare oblike uverabila. Moškim je dovoljeno imeti samo dve oblike in ženskim po tri, medtem ko ne smejte imeti več dve bliki na letto. Odredba velja od 1. novembra.

— Dr. Konstantin Dumba, bivši včrški poslanik v Zedinjenih državah, kateri je moral lani oditi iz Amerike na zahtevo predsednika Wilsona, je včeraj umrl.

Štrom Amerike.

San Francisco, 7. novembra.

Mrs. W. K. Vanderbilt iz New Yorka in sira H. Adricha sta prodali Panamski pacifični razstavni družbi del sveta za \$184,000, na katerem stoji palaca finih umetnosti. S tem je bil storjen prvi korak, da se ohranijo spomini na razstavo.

Bluffton, Ind., 7. novembra. — Farmarja James Snyder in Charles Marsh sta se z avtomobilom peljala, po klanetu nizadol, ko je od nasprotni strani privošila kara, katere nista mogla videti vsele zaseke. Vdarila sta tako nesrečno v karo, da sta obležala mrtvin.

Washington, D. C., 7. nov. — Socialistična stranka je nabrala za volilni sklad \$24,553. Bili so mahni priprave, ki so jih darovali delave, ki delajo z rokami ali z umom.

Največ je potrošila stranka za agitacijo v Oklahomi, Wisconsinu, New Yorku, Indiani in Nevadi, kjer pričakuje največje uspehe.

Chicago, Ill., 7. novembra.

Socialistična stranka je v volilni kampanji izdala 40 milijonov komadov socialistične literature.

Vsi delavec je imel torej priliko seznaniti se s socialističnimi zahtevami. Če je kljub temu glasoval proti svojim interesom, naj nikar ne toži, kadar ga oplete bič kapitalizma.

New Albany, Ind., 7. nov.

August Zollman, farmar blizu Lanenvilla, je prišel tako nesrečno z roko v stroj za drobljenje koruze, da so mu jo morali odrezati v bolnišnici.

Alliance, O., 7. novembra. — Tvrdka Morgan Engineering Works bo razširila svoje podjetje. Nova delavnica iz železobetona in stekla bo zavzemala 450x80 četvrtje sveta.

New York, 7. novembra.

Vsled evropske vojne tudi umiranje nič poceni. Podražile so tudi reči, ki so potrebne, da človeka odnesu v grob ali na sežigajošče. Pogrebni izjavljajo, da so se podražili ročaji pri mrtvih rakvah in kemikalije za ohranitev telesa. Najcenejša raken se je podražila po izbruhu vojne za pet dollarjev.

Chicago, Ill., 7. novembra.

Štefan Žagar, kompanjon bančne tvrdke John Žagar & Co., ki ga je obstrelil Frank Cvič, bančni uradnik, je umrl za ranami v bolnišnici. Cvič se je baje zanesel na sled tripljenja, ki ga je prestal v vojnem ujetništvu v Srbiji.

New York, 7. novembra.

Brooklynu so prijeli dva ponosljiva dežura, o katerih trdijo, da sta skrivni H. R. Wilkensa, ki je ponarejal in razpečaval petdolarške bankove z glavo Indijance.

Wilkensa so arretirali v Vera Cruzu, Cal. Njegov netjek pravi, da je bil Wilkens prej zapošlen v New Yorku.

— Iz Berlina javljajo, da je angleški parnik z ameriško zastavo na krovu potopil nemško submarijnico, ki je zadnja ravno potapljal drugo zvezniško trgovske ladjo. V Londonu pravijo, da je to res, toda povdarijo, da so opravljeni rabiči neutralno zastavo.

Fort Wayne, Ind., 7. novembra. — Jack Edwards je učil svojo dvajsetletno ženo jahati. Ko je vdarił kouja z biečem je konj zdiral in vrgel ženo raz sebe. Padla je tako nesrečno, da je na mestu običajno mrtva.

New York, 7. novembra. — Marie Zinsler je svojim netjeknjanim in studentkam Peggy Zinsler, Helen Zinsler in sedemletni Margareti Zinsler zapustila po \$40,000 pod pogojem, da dvignejo denar, kadar bodo znale skupati običaj, kot ga je sestavila njihova sestra pred tremi leti. Skupino morajo napraviti, ko dosežeta sedemnajsto leto.

Elkhart, Ind., 7. novembra. — 20letna Helena Adair, ki je građivala na worcesterski akademiji in je bila že stenografska in učiteljica, se je prebolela v moško obliko in je skušala "trampati" v Clevelandu v Los Angeles, da tamkaj obliče svojega bolnega brata. Prišla je le do Elkharta, kjer jo je arretirala policija, ko je skočila raz vlak.

Vsled operacije na stepiču ji je pošel denar, da ni mogla plačati vožnje do Kalifornije. Vrnjejo jo najbrž v Cleveland, kjer bo imela priliko, da zaslubi potreben denar za vozni listek.

Pittsburgh, Pa., 7. novembra. — Gde Jean Marshall iz Washingtona, D. C. se je nastanila v hotelu Colonial Annex. Nakrat je proti jutru ob 5:30 zbulil ropot. Odprla je oči in gledala je v male električno žarnico, ki jo je imel v rokah po modi običajno dvajsetletni fant. Zakričala je, a tujejo jo je posvaril:

"Tiko dekle, nimam slabega namena in žal mi je, da vas motim... Koliko denarja imate?"

"Moja listnica leži na omari," je odgovorila dekle.

Tolovaj je šel k omari, vzal listnico in prinesel iz nje dva bankoveca po \$20.

"Ali je to vse, kar imate?" je vprašal tolovaj.

Dekle je povedala, da ima še enajst centov.

"Well, dekle," je pripel tolovaj, "pravičen bom in razdelim vsoto na dva dela," in po teh besedah je vtaknil dvajsetik v zep.

Preden je odšel, je dejal dekle, da vzame ključ s sabo, da tako skrbi za svojo varnost.

"Srečno," je dejal tolovaj in izgibal je po potu, po katerem je prišel.

Columbus, O., 7. novembra. — Posamezen tolovaj je oropal kar za \$25. Motorniku je grozil s sumokresom. S plenom je izginil v turskem polju.

Birmingham, Ala., 7. nov. — Osemnajst zamorskih in pet belopoltih rudarjev je ostalo valed eksplozije v rudniku Bessie, ki je lastnina Sloss-Sheffield Steel & Iron družbe in se nahaja dvajset milij od tukaj. Do sedaj so prinesli iz rudnika dva zamore, ki sta tako opaljene, da ju je nemogoče poznati.

Resilei skušajo prodreti v rudnik. Dva belopoltina in trije zamorski rudarji so se resili na ta način, da so se izkopali. Razstrelba se je dogodila v osmeh hodniku in je bila tako silna, da je poškodovala udihnik in razbil nekaj vozičkov za nakladanje premoga.

Razstrelbo je povzročil plin.

Houston, Tex., 7. novembra. — T. B. Middlebrook, oče sedmih otrok, je ukradel osem kokoši, da oteši glad svoji družini, ki je umrla lakote. Obsojen je bil na štiri leta ječe.

Governer Ferguson ga je pomislil. Takoj je protestiral proti pomilovanju zvezne perotinharjev v okraju Harris. Ljudje, ki so vse dobri kristjani, pač cenijo več eno kokoš kot človeško življenje.

Raleigh, N. C., 7. novembra. — Blizu Zebulona, N. C. je skočil raz tir vlak Norfolk Southern železnice. Štiri osebe so mrtve.

Pittsburgh, Pa., 7. novembra. — Charles M. Schwab, jeklarski magnat in predsednik Bethlehem

Steel korporacije, je pri Pullmanovi družbi naročil nov privatni železniški voz. Že sedaj je Schwab lastoval najbolj ugodno opremljeni železniški voz, ki je stal \$45,000. Novi voz bo stal \$60,000.

Youngstown, O., 7. novembra. — United Engineering & Foundry družba je kupila tovarne Williard Tod družbe, v katerih dela 1,400 delavcev. Cena je bila \$1,333,000.

Warren, O., 7. novembra. — Nilesu so izbruhnile koze in najbrž bodo zaprli salune. V zadnjih 14 dneh je zbolelo do 40 oseb za kozanji.

Cerkve, šole in gledališča so že zaprta teden dni.

New Castle, Pa., 7. novembra. — Toma premoga stane tukaj \$7, kar je nekaj nezasluženega. Trgovci s premogom izjavljajo, da pojde cena še višje. Kokosja jajca so po 50 centov tucat, sirovino maslo pa po 45¢ funt.

Tulsa, Okla., 7. novembra. — Prairie Oil & Gas družba je kupila D. D. Jonesovo poslopje na Cushingovem polju, ki daje okoli sedem tisoč vedrov olja na dan. Cena je okoli sedem milijonov doljarjev.

Salina, Kans., 7. novembra. — Abraham Thelander, ki je najbrž izgubil pamet, se je v svojem domu trikrat milij od tukaj zabavnikadral in grozi, da vije vsakega, ki se približa hiši. Da dokaže, da misli resno z grozno, je oddal en strel proti deputiju, ki so prišli ponujiti.

Thelander je pred štirinajstimi dnevi ušel iz bolnišnice in se vrnil na svoj dom. Pričel je groziti svojim sosedom, ki so poklicali deputije.

Okoli hiše je razpostavljenih stalin straža, ki ima namen, da izstrada Thelanderja.

Washington, 7. novembra. — Žužek, ki ga imenujejo kugo za bombaž, se je pojavit v severnem delu Michike. Vlada je izdala odredbo, ki prepoveduje uvoz bombaževskega semena.

Kansas City, 7. novembra. — Kako povrčajo dobre ceste vrednost farme, dokazuje dejstvo, da je bila farme, ki obsega tri in trideset akrov, prodana po \$173.

Farma leži ob dobrimi cesti, naseliti s stolnem kamnom. Farmo je kupil E. Pixle od Jamesa Mosbyja.

Za vsebino oglasov ni odgovorna upravnost.

Sam razpolost, kar je bil pred.

Včerina onih, ki bolehajo vsed revmatizmu, nevralgijo, so danes sama razpolost, tegu so bili nekdaj. Če ravno je pomoč tako blizu njih — rabiti je le Triner's Liniment in to pomeni si ponoči pridobiti zdravo moč. Zelo dobro tudi za prevzidanje, ozbeljanje itd. Cena je 25 in 30 centov. (Advertisement)

Izučena in prijazna služkinja v starosti med 20 in 30 let, tudi učava lahkoh priglaši, ako nima več enega otroka. Služba je stalna

IZ GLAVNEGA URADA.

SEJA GL. UPRAVNEGA ODBORA
RA 16. OKTOBRA 1916.

Navzoči: Verderbar, Terbovec, Zavertnik, Molek in upravitelj Godina. Ker je podpredsednik Kuhelj odšoten, je izvoljen br. Terbovec, da vodi sejo.

Br. Terbovec otvoril sejo. Zapisnik sprejme seje prečitan in sprejet.

Br. Zavertnik izjavlja, da se odpove uredništvu stenskega kolesnika. Se vzame na znanje.

Gl. tajnik br. Verderbar poroča:

Sest. Albina Hočvar je pisomno resignirala svoje mesto v gl. porotnem odboru. Resignacija se sprejme. Listine za nominiranje kandidatov za dva izpraznjena mesta v gl. porotnem odboru so že razposlane na društva.

Br. Rudolf Pietersek piše, da je novo društvo v Bridgeville, Pennsylvania prejelo dva prosilea, ki nista zmožna slovenčine. Stvar se preide in ako sta zmožna katerega slovanskega jezika, ostaneta članica.

St. 123. Panama, Ill. — Br. John Spilar je bolan že nad leto dni in zdaj zahteva odpravnino. Zdravnik izjavlja, da je bolan na kosteh v kolikih in prepriča razsodbo gl. odboru. Sklenjeno, da gre omenjeni član na zdravniško preiskavo v St. Louis ali pa v Chicago v smislu zapisnika, da je bil Andrej Poravne kaznovan zaradi nagovaranja drugih k stavkokaštvu.

St. 121. Detroit, Mich. — Brat Fr. Karlovec je bil preiskan po treh zdravnikih. Društven zdravnik izjavlja, da ni bolan, medtem ko ostala dva trdita, da je bolan na prehlajenju krvi. Nekateri pri društvu tudi sumijo, da ipin kronično bolezen na jetrih. Društvo predlaga, da ga pokliče gl. odbor v Chicago na preiskavo. Sklenjeno, da gre br. Karlovec v Cleveland, kamor je bliže in kjer ga naj pregleda dr. Kern.

Br. Verderbar dalje poroča, da je treba razpisati izredne volitve za izpraznjena mesta sest. Hočvar, ki je resignirala, in br. Peterlin, ki je bil odstavljen v glavnem porotnem odboru. Ker so pravila na 21. strani, VIII. člen, "Volitve gl. odbornikov za izpraznjena mesta", pomanjkljiva glede na izredne volitve gl. porotnih odbornikov, je sklenjeno, da se gl. odbor posluži točke 6 v "Razniti dočebah" (str. 97) in določi, da se gl. porotniki volijo kakor člani gl. upravnega odbora. Dalje je sklenjeno, da se odpre nominacija 18. oktobra in medtem, da redni sestovi nista izvoljeni novi porotniki, velja sklepnočnost za ostale tri porotnike, da izvršujejo pravomočno vse uradne posle.

Br. Verderbar dalje poroča, da je treba razpisati izredne volitve za izpraznjena mesta sest. Hočvar, ki je skoraj slep in zahteva \$600. Schneiderjeva izjava je pa bila predložena v pregled drju. Slaviku, specjalistu za oči v Chicagi, kateri pravi, da na podlagi Schneiderjeve izjave članah, ki vidi tri čevljive daleč na desno oko in šest čevljivih daleč na levo, vsled česar ne more trditi, da je popolnoma slep. Ta zadeva je bila odložena za letno sejo, ali po izjavi drja Slavika se lahko reši takoj. Zahteva za odškodnino se ne izplača.

St. 111, Aurora, Minn. — Sest. Stefanič Krže je bila operirana na maternici in doktor izjavlja, da je bila operacija nevarna. Dr. Kern je pregledal stvar in poročal, da je deležna le \$10 za popolnomo podporo, ker so ji najbrž odvzeli otroka. Se ji izplača \$10.

St. 41, Springfield, Ill. — Brat Vid Karadič je bil operiran na želodecu in dr. Kern izjavlja, da operacija ni bila nevarna. Se ne izplača.

St. 20, Ely, Minn. — Br. Anton Štefanič ima izjavo doktorja Schneiderja, specijalistu za oči iz Milwaukee. Da je skoraj slep in zahteva \$600. Schneiderjeva izjava je pa bila predložena v pregled drju. Slaviku, specjalistu za oči v Chicagi, kateri pravi, da na podlagi Schneiderjeve izjave članah, ki vidi tri čevljive daleč na desno oko in šest čevljivih daleč na levo, vsled česar ne more trditi, da je popolnoma slep. Ta zadeva je bila odložena za letno sejo, ali po izjavi drja Slavika se lahko reši takoj. Zahteva za odškodnino se ne more vpoštovati.

St. 231, Melrose, Pa. — Brat Fort. Maček je oslepl na desnem očesu vsed poškodbě pri delu. — Zdravniška izjava je zadovoljiva. Se izplača odškodnina.

St. 172, Bendling, Pa. — Brat John Dolene je prišel ob levo oko pri delu; desno oko je že prej izgubil in dobil od jednotne \$100. — Zadeva se pošlje drju. Kernu.

St. 209, Nomokis, Ill. — Br. Joe Krampuš je bolan že eno leto in je že prejel vso podporo. Boleha na jetiki in po mneju zdravniku je še ozdravljiv. Se mu da \$15 iz sklep izrednih podpor.

St. 250, Thurber, Tex. — Brat Joe Perisič ne mara iti na preiskavo v Chicago, kakor je bilo sklenjeno. Vrhutega je izjavil njegov zdravnik, da ni bolan. Ker je to reje na sumu, da simulira, se naloži društvo, da ga zasilji in kaznuje, če se mu dokaže krivda.

St. 201, Delagua, Colo. — Brat John Skok je pisal tajniku tega društva Fr. Milaveu pismo zelo žaljive in surrove vsebine, če da ni dobil podpore o pravem času. Br. Milave naj nastopi proti br. Skoku v smislu pravil.

St. 289, Wenona, Ill. — Mrs. A. Ambros se pritojuje, da je po krivici vržena iz društva in pravi, da je dobila brez namesto upgrade, ker je ustavila društvo. Sklenjeno, da dobli \$5 negrade, ako dokaze, da je ona ustavniteljica.

St. 5, Cleveland, O. — Anton Vehovac, sin pok. člana Lovro Vehovca, piše, da bi rad gospomino, ki je naložena za mladoletne delice. Njeg se izkraje s krstom in življenjem, da je res podudeten.

St. 87, Hermonie, Pa. — Brat Andrej Majdič je slaboumen. Po slabi se ga v opozvalnico v Greenburgu. Društvo bi radi znalo, komu se mu da podpora. Članata življenje in stroke v starem kraju County Home, kjer je opozvalnica, tudi zahteva denar. Sklenjeno, da se ne plača, ne opazoval, da dela se po dva do tri dni v tečni temveč podpora naj gre dnu in se takrat se zasluži, kako je napisano v njegovem "Luftšifrom," da ga

DOPISI.

Dunlo, Pa.

Minulo je že dolgo časa, kar sem pisal zadnjic v "Glasilu."

Takrat nisem niti sanjal, da boste kedaj imela slavnina S. N. P. J.

svoj dnevnik. In glej skozi pridno agitacijo je prišel naš, vsem priljubljeni dnevnik "Prosvete,"

kateri imam v resnici, ki je bogato vsebino za delavski sloj. Res, bila so trajevo pota, vendar prehodili

samo jih intro kljub vsem težkom.

Marsikako polemo se je vrtig pod noge z nujenom pokvariti lepo idejo, ali s pravo težo, ne energijo se je doseglo cilj, po katerem je hrepeleno vse člansko S. N. P. J. Ker sem se name

od opaziti delavsko razmerje v na

čim je naseljeno zato naj enjene vta

težko oprijetje, ker sem takoj na

kratko in povrtno opazil in

zavetnikom, ki so toliko kr

tovali za "Prosveto."

Delavsko razmerje v tukajnjih

premogokopih so izvadeno slav

ne, dela se po dva do tri dni v te

čini temveč podpora naj gre dnu in se takrat se zasluži, kako je napisano v njegovem "Luftšifrom," da ga

zini v stari kraj. Dalje naj društvo preskrbi boljše informacije.

St. 132, Klein, Mont. — Društvo protestira proti premestitvi štev. 42 iz Electrica v Gipton, ker je to prebijalo, namreč eno milijo od pošte in od društvenega sedeža

Ogrem navaja društveni tajnik da se je premestitev štev. 42 izvrsila s slabim namenom. Br. Fr. Andošek, član št. 132, pa piše, da je prosi za prestopni list k premeni društva, ali ga ne dobi. Za prestop navaja vzrok, da se vrše seje pri starem društvu zelo nedeno. — Sklenjeno, da ostane pri prvem sklepu.

St. 1, Chicago, Ill. — Društvo pošilja zapisnik porotne razprave napram Aud. Poravneju, o katerem je bilo prej sporočeno, da je bil suspendiran za tri meseca zaradi stavkokaštva. Iz zapisnika je pa razvidno, da ga je društvo kaznovalo zato, ker je druge nagovarjal v stavkokaštvo, dočim se njegovo stavkokaštvo ni vpoštevalo pod pretveto, da on kot foreman nima vstopa v organizacijo usnjarskih delavcev. Poravne pa je bil suspendiran, niti hotel plačati asesmenta in nato je bil izobčen. Se vzame na znanje v smislu zapisnika, da je bil Andrej Poravne kaznovan zaradi nagovaranja drugih k stavkokaštva.

St. 123. Panama, Ill. — Br. John Spilar je bolan že nad leto dni in zdaj zahteva odpravnino. Zdravnik izjavlja, da je bolan na kosteh v kolikih in prepriča razsodbo gl. odboru. Sklenjeno, da gre omenjeni član na zdravniško preiskavo v St. Louis ali pa v Chicago v smislu zapisnika, da je bil Andrej Poravne kaznovan zaradi nagovaranja drugih k stavkokaštva.

St. 121. Detroit, Mich. — Brat Fr. Karlovec je bil preiskan po treh zdravnikih. Društven zdravnik izjavlja, da ni bolan, medtem ko ostala dva trdita, da je bolan na prehlajenju krvi. Nekateri pri društvu tudi sumijo, da ipin kronično bolezen na jetrih. Društvo predlaga, da ga pokliče gl. odbor v Chicago na preiskavo. Sklenjeno, da gre br. Karlovec v Cleveland, kamor je bliže in kjer ga naj pregleda dr. Kern.

Br. Verderbar dalje poroča, da je treba razpisati izredne volitve za izpraznjena mesta sest. Hočvar, ki je bil resignirala, in br. Peterlin, ki je bil odstavljen v glavnem porotnem odboru. Ker so pravila na 21. strani, VIII. člen, "Volitve gl. odbornikov za izpraznjena mesta", pomanjkljiva glede na izredne volitve gl. porotnih odbornikov, je sklenjeno, da se gl. odbor posluži točke 6 v "Razniti dočebah" (str. 97) in določi, da se gl. porotniki volijo kakor člani gl. upravnega odbora. Dalje je sklenjeno, da se odpre nominacija 18. oktobra in medtem, da redni sestovi nista izvoljeni novi porotniki, velja sklepnočnost za ostale tri porotnike, da izvršujejo pravomočno vse uradne posle.

Br. Verderbar dalje poroča, da je treba razpisati izredne volitve za izpraznjena mesta sest. Hočvar, ki je skoraj slep in zahteva \$600. Schneiderjeva izjava je pa bila predložena v pregled drju. Slaviku, specjalistu za oči v Chicagi, kateri pravi, da na podlagi Schneiderjeve izjave članah, ki vidi tri čevljive daleč na desno oko in šest čevljivih daleč na levo, vsled česar ne more trditi, da je popolnoma slep. Ta zadeva je bila odložena za letno sejo, ali po izjavi drja Slavika se lahko reši takoj. Zahteva za odškodnino se ne more vpoštovati.

St. 111, Aurora, Minn. — Sest. Stefanič Krže je bila operirana na maternici in doktor izjavlja, da je bila operacija nevarna. Dr. Kern je pregledal stvar in poročal, da je deležna le \$10 za popolnomo podporo, ker so ji najbrž odvzeli otroka. Se ji izplača \$10.

St. 41, Springfield, Ill. — Brat Vid Karadič je bil operiran na želodecu in dr. Kern izjavlja, da operacija ni bila nevarna. Se ne izplača.

St. 20, Ely, Minn. — Br. Anton Štefanič ima izjavo doktorja Schneiderja, specijalistu za oči iz Milwaukee. Da je skoraj slep in zahteva \$600. Schneiderjeva izjava je pa bila predložena v pregled drju. Slaviku, specjalistu za oči v Chicagi, kateri pravi, da na podlagi Schneiderjeve izjave članah, ki vidi tri čevljive daleč na desno oko in šest čevljivih daleč na levo, vsled česar ne more trditi, da je popolnoma slep. Ta zadeva je bila odložena za letno sejo, ali po izjavi drja Slavika se lahko reši takoj. Zahteva za odškodnino se ne more vpoštovati.

St. 231, Melrose, Pa. — Brat Fort. Maček je oslepl na desnem očesu vsed poškodbě pri delu. — Zdravniška izjava je zadovoljiva. Se izplača odškodnina.

St. 172, Bendling, Pa. — Brat John Dolene je prišel ob levo oko pri delu; desno oko je že prej izgubil in dobil od jednotne \$100. — Zadeva se pošlje drju. Kernu.

St. 209, Nomokis, Ill. — Br. Joe Krampuš je bolan že eno leto in je že prejel vso podporo. Boleha na jetiki in po mneju zdravniku je še ozdravljiv. Se mu da \$15 iz sklep izrednih podpor.

St. 250, Thurber, Tex. — Brat Joe Perisič ne mara iti na preiskavo v Chicago, kakor je bilo sklenjeno. Vrhutega je izjavil njegov zdravnik, da ni bolan. Ker je to reje na sumu, da simulira, se naloži društvo, da ga zasilji in kaznuje, če se mu dokaže krivda.

St. 201, Delagua, Colo. — Brat John Skok je pisal tajniku tega društva Fr. Milaveu pismo zelo žaljive in surrove vsebine, če da ni dobil podpore o pravem času. Br. Milave naj nastopi proti br. Skoku v smislu pravil.

St. 289, Wenona, Ill. — Mrs. A. Ambros se pritojuje, da je po krivici vržena iz društva in pravi, da je dobila brez namesto upgrade, ker je ustavila društvo. Sklenjeno, da dobli \$5 negrade, ako dokaze, da je ona ustavniteljica.

St. 5, Cleveland, O. — Anton Vehovac, sin pok. člana Lovro Vehovca, piše, da bi rad gospomino, ki je naložena za mladoletne delice. Njeg se izkraje s krstom in življenjem, da je res podudeten.

St. 87, Hermonie, Pa. — Brat Andrej Majdič je slaboumen. Po slabi se ga v opozvalnico v Greenburgu. Društvo bi radi znalo, komu se mu da podpora. Članata življenje in stroke v starem kraju County Home, kjer je opozvalnica, tudi zahteva denar. Sklenjeno, da se ne plača, ne opazoval, da dela se po dva do tri dni v tečni temveč podpora naj gre dnu in se takrat se zasluži, kako je napisano v njegovem "Luftšifrom," da ga

zini v stari kraj. Dalje naj društvo preskrbi boljše informacije.

St. 132, Klein, Mont. — Društvo protestira proti premestitvi štev. 42 iz Electrica v Gipton, ker je to prebijalo, namreč eno milijo od pošte in od društvenega sedeža

Ogrem navaja društveni tajnik da se je premestitev štev. 42 izvrsila s slabim namenom. Br. Fr. Andošek, član št. 132, pa piše, da je prosi za prestopni list k premeni društva, ali ga ne dobi. Za prestop navaja vzrok, da se vrše seje pri starem društvu zelo nedeno. — Sklenjeno, da ostane pri prvem sklepu.

St. 1, Chicago, Ill. — Društvo pošilja zapisnik porotne razprave napram Aud. Poravneju, o katerem je bilo prej sporočeno, da je bil suspendiran za tri meseca zaradi stavkokaštva. Iz zapisnika je pa razvidno, da ga je društvo kaznovalo zato, ker je druge nagovarjal v stavkokaštvo, dočim se njegovo stavkokaštvo ni vpoštevalo pod pretveto, da on kot foreman nima vstopa v organizacijo usnjarskih delavcev. Poravne pa je bil suspendiran, niti hotel plačati asesmenta in nato je bil izobčen. Se vzame na znanje v smislu zapisnika, da je bil Andrej Poravne kaznovan zaradi nagovaranja drugih k stavkokaštva.

St. 121. Detroit, Mich. — Brat Fr. Karlovec je bil preiskan po treh zdravnikih. Društven zdravnik izjavlja, da ni bolan, medtem ko ostala dva trdita, da je bolan na prehlajenju krvi. Nekateri pri društvu tudi sumijo, da ipin kronično bolezen na jetrih. Društvo predlaga, da ga pokliče gl. odbor v Chicago na preiskavo. Sklenjeno, da gre br. Karlovec v Cleveland, kamor je bliže in kjer ga naj pregleda dr. Kern.

Br. Verderbar dalje poroča, da je treba razpisati izredne volitve za izpraznjena mesta sest. Hočvar, ki je bil resignirala, in br. Peterlin, ki je bil odstavljen

Odlomki iz zgodovine Združenih držav.

po ramilih virih sestavili J. S.

(Nadalevanje)

Že več let se bile Mehika in druge države v Južni Ameriki v laju s Španijo, da se odvzrogo od nje. Henry Clay se je trudil, da bo kongres priznal njih neodvisnost. Se le v marecu 1822 so Clayova prizadevanje dosegla uspeh. Kongres je priznal neodvisnost Mehike in drugih odvisnih držav v Južni Ameriki in sklenil, da bo z njimi v diplomatskem zveznu letu, kasneje je predsednik Monroe izjavil, da v bodoče nobenega evropskega sila ne more smatrati države v Ameriki za predmet kolonizacije. S tem je bila ustavljena takozvana Monroe-doktrina, ki je kasneje igrala vedno veliko ulogo v ameriški politiki.

V letu 1824 je prisel marik države na povabilo kongresa v Ameriko, da obišče ljudstvo, za katerega svobodo se je bojeval. V New York je došpel 13. avgusta in ljudstvo ga je sprejelo z velikim navdušenjem. Skoraj isti dan je potovel po Združenih državah in ljudstvo ga je povsod dobrodošno sprejemalo. Preden se je Lafayette vrnil v Francijo, mu je kongres podaril dve sto tisoč dolarjev in en mestni okraj (township). Nova fregata "Brandywine" je odpeljala sivega Lazeta domov, ki je nosila ime tega, ob kateri se je Lafayette prvič bojeval za neodvisnost združenih držav in bil tudi ranjen.

(Dalje prihodnjih.)

"Janko Kersnik, njega delo in doba"

Dragotin Lončar.

(Dalje)

A ne samo vsebina je realistična tudi jezik v slogu sta realistično se pravi: lahka, gibena, jasna, brez dolgozveznosti in lepotičenja. Kersnik prekaša Jurčiča v obliku, to poudarja Murko v svoji "Zgodovini slovenske literature"; (Ottov Naučený Slovnik, članek Jihoslovansk., str. 420.) očita pa ma fragmentarnost njegovih spisov, da jih ni izdelal do konca. Isto trdi tudi dr. Priatelj (str. 618).

Kersnik je pisal tudi leposlovne podlistke in kritike. Izmed podlistkov omenjam žaljive "Stricci v Ameriko", priobčene v "Slovenskem Narodu" 1882. leta, kjer smo si jezikovno-slovstvene nazore Haderlapa, urednika "Ljudskega Glasa", in prof. Pajka (str. 473). Kritik ni Kersnik napisal veliko, a kar jih je, se odlikujejo po tehnosti. (Kratkega naznana o "Rimskej Katolički" (Ljublj. Zvon, 1888) ne prištevam h kritikam). Pozornost zaslужita zlasti dve: o Mahničavih "Dvanajstih večerih" (Ljublj. Zvon, 1888) in o Aškerčevih "Baladah in romanach" (Ljublj. Zvon 1890). V obeh ocenah je nastopal proti Mahniču in razvil svoj svetovni nazor. To je bil čin, ki se sicer ob normalnih razmerah razume sam po sebi, a takrat je to nekaj pomembnega, da je vstal nekdo in z duševnim orojjem hladnokrvno se postavil nasproti, dočim so drugi depomisili ali kvečenju si vihali rokave za pretep (str. 369).

V prvi kritiki obžaluje, da se je pojavil preobrat v prosek, da je bombaž postal glavni izvozni produkt za ameriško republiko. Dokončana je bila velika resnica, ki je bila pričeta leta 1890 v Cumberlandu, Marylandu, je vodila prek hribov do Wheelinga in državi Ohio. Po ustoličenju je hotel Adams zgraditi cesto v Mississippi. Cesta je bila več važnosti za trgovino med vzhodom in zapadom. Cesta iz Cumberlanda do Wheelinga je imela \$1,700,000.

De Witt Clinton je izdelal načrt za erijski prekop, ki se razteza od Buffalo ob Erijskem jezeru do reke Hudson. V začetku je poskušal, da je načrt nepraktičen, vendar se je na Clintonu podprtih pridolžil državo New York in podpirala načrt. V letu 1825 je bil prekop dovršen in Erijsko jezero je bilo zvezzano z reko Hudson. Prekop je povzročil, da je tigovala iz zapada pričeli v New York.

Porno silo so rabili že na vodi in poskušali so jo izrabiti tudi za suhem. Prva železnica Združenih državah je bila zelo nezanesljiva. Zgradili so jo v letu 1827 in po njej so prevzeli granit. Zgradili so jo v Mauchlandu, Železnicu. Prve železnicice so bile lokalne in niso imele druga pomena, kot da so v ljudi vrednile željo po gradnji železnic. Kmalu za tem so bile od-

dane koncesije za gradnjo pomembnih železnic. V letu 1828 so bili graditi Baltimore Ohio železnicu, leta 1829 pa železnicu v Južni Karolini. Leta 1827 je mera železniške proge v Združenih državah le tri milje, ki je bila v obratu. Leta 1875 pa merile železniške proge že nad sedemdeset milij.

Še pred nastopom Adamsa je imela država Georgija spor z zvezno vlado in Creek Indijane rali sveta, ki je pripadal Indijancem. Pet in dvajset let je minilo in svet še ni bil kupljen, ker ga Indijani niso hoteli prodati. Leta 1825 se je vendar izvršila pogodbina, v kateri so se nekateri indijanski glavarji izrekli, da svet odstopi zvezni vladi. Večina Indijanov je trdila, da glavarji niso bili pooblaščeni podpisati takе pogodbe in zahtevali so, da Združene države zavrejo pogodbo. Vlada je bila na strani Indijanov in zgledalo je nekaj časa, da pride med zvezno vlado in državo Georgia do odprtrega boja. Stvar se je potem izvrnila na ta način, da so Indijani dovolili, da se prida svet in so zanj prejeli nov svet na zahodu. Svet za Indijance so kupile Združene države in Creek Indijanci so se preselili onkrat reke Mississippi.

(Dalje prihodnjih.)

A ne samo vsebina je realistična tudi jezik v slogu sta realistično se pravi: lahka, gibena, jasna, brez dolgozveznosti in lepotičenja. Kersnik prekaša Jurčiča v obliku, to poudarja Murko v svoji "Zgodovini slovenske literature"; (Ottov Naučený Slovnik, članek Jihoslovansk., str. 420.) očita pa ma fragmentarnost njegovih spisov, da jih ni izdelal do konca. Isto trdi tudi dr. Priatelj (str. 618).

Kersnik je pisal tudi leposlovne podlistke in kritike. Izmed podlistkov omenjam žaljive "Stricci v Ameriko", priobčene v "Slovenskem Narodu" 1882. leta, kjer smo si jezikovno-slovstvene nazore Haderlapa, urednika "Ljudskega Glasa", in prof. Pajka (str. 473). Kritik ni Kersnik napisal veliko, a kar jih je, se odlikujejo po tehnosti. (Kratkega naznana o "Rimskej Katolički" (Ljublj. Zvon, 1888) ne prištevam h kritikam). Pozornost zaslужita zlasti dve: o Mahničavih "Dvanajstih večerih" (Ljublj. Zvon, 1888) in o Aškerčevih "Baladah in romanach" (Ljublj. Zvon 1890). V obeh ocenah je nastopal proti Mahniču in razvil svoj svetovni nazor. To je bil čin, ki se sicer ob normalnih razmerah razume sam po sebi, a takrat je to nekaj pomembnega, da je vstal nekdo in z duševnim orojjem hladnokrvno se postavil nasproti, dočim so drugi depomisili ali kvečenju si vihali rokave za pretep (str. 369).

V prvi kritiki obžaluje, da se je pojavil preobrat v prosek, da je bombaž postal glavni izvozni produkt za ameriško republiko. Dokončana je bila velika resnica, ki je bila pričeta leta 1890 v Cumberlandu, Marylandu, je vodila prek hribov do Wheelinga in državi Ohio. Po ustoličenju je hotel Adams zgraditi cesto v Mississippi. Cesta je bila več važnosti za trgovino med vzhodom in zapadom. Cesta iz Cumberlanda do Wheelinga je imela \$1,700,000.

De Witt Clinton je izdelal načrt za erijski prekop, ki se razteza od Buffalo ob Erijskem jezeru do reke Hudson. V začetku je poskušal, da je načrt nepraktičen, vendar se je na Clintonu podprtih pridolžil državo New York in podpirala načrt. V letu 1825 je bil prekop dovršen in Erijsko jezero je bilo zvezzano z reko Hudson. Prekop je povzročil, da je tigovala iz zapada pričeli v New York.

Porno silo so rabili že na vodi in poskušali so jo izrabiti tudi za suhem. Prva železnica Združenih državah je bila zelo nezanesljiva. Zgradili so jo v Mauchlandu, Železnicu. Prve železnicice so bile lokalne in niso imele druga pomena, kot da so v ljudi vrednile željo po gradnji železnic. Kmalu za tem so bile od-

worski, poljski plemiči, je imel volilcev za eno omizje. (R. Charman, i. e. II, 86.) Nastalo je kraljevsko ministrstvo Windischgraezevo, ki ni moglo, oziroma hotelo izvesti volilne reforme in je razpadlo zaradi slovenskih paralelk na celjski gimnaziji. Po uradniški kladi Klemenseggovi je prikel grof Badeni, ki je izvedel volilno reformo s tem, da je dnešnjim štirimi kurijami dodat se peto kurijo z 72 poslane, ki je bila ustanovljena 14. junija 1896. Demokracija je bila na potu.

Izmed slovenskih poslanec sta podpirala koalicijo predvsem Klin in Suklik, ki jo je imenoval naravnost "državno potrebo" (str. 553). Razširjenje volilne pravice je uključevalo zagovarjal (izrek) pa se je zoper splošno volilno pravico zlasti z ozirom na konservativne zavezne, dočim sta bila Klun in Povše zoper (str. 542). "Slovenski Narod" je odobravljeno brez pridržka Taaffejevo volilno reformo: zakaj tiste čase je bilo liberalno glasilo celo na odločenem stališču splošne, jednak in direktni volilni pravice. (Slovenski Narod, 1894, št. 60.) (Konec prihodnjih.)

Newark, O.
Poživljaj vse člane in članice društva Javornik, št. 160 S. N. P. J., da se gotovo vdeležijo prihodnjem mesečne seje. Seja se vrši v navadnih prostorih ob devetih do poldne.

Tajnik.
Tajnik.
Tajnik.

Naznanila in vabila.

Cleveland, O.

Za danes mi čas ne dopušča, da bi vam obširnejše poročal, kako se gibljemo v največji slovenski naselbini v Ameriki, pač pa hčem ob kratkem naznanih elektionskih javnosti, da priredi društvo Jadranska Vila, št. 178 S. N. P. J. zavrnji večer, z tako bogatim programom, 11. novembra t. l. Veselica se bo vrnila v Birkovi dvorani. Začetek ob sedmi uri zvečer.

Ker bo za zabavo in vse drugo v najboljši meri preskrbljeno, se vijudno vabi vse slovensko občinstvo v Clevelandu, posebno pa še brate in sestre S. N. P. J., da nas na večer 11. novembra počastijo s svojim obiskom.

Posebej pa še apeliram na člane dr. Jadranske Vile, da se zabave vdeležijo vse do zadnjega. Vsakemu je znano, da se gre za korist vseh, zato bi bila dolžnost vsakega, da se vabili odzove.

Na svidenje torej 11. novembra zvečer v Birkovi dvorani.

Član veselčnega odbora.

Adah, Pa.

Opozorjam vse člane društva Slovenska Straža, št. 269 S. N. P. J., da se v prihodnje točno vdeležijo društvenih sej. Na zadnji seji je bilo zaključeno, da mora vsek član redno prihajati k sejam. Kdor tega ne storí se kaznjuje s 25 centovimi za društveno blagajno. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu, točno ob dveh popoldne.

Torej prihajajte redno k sejam, vsi ki bivate na prostoru. Izgovor za nevdeležbo je le delo ali bolezni.

Josip Martinič, taj.

Biwali, Minn.

Tem potom naznanjam članom društva Slovenska Straža, št. 269 S. N. P. J., da se v prihodnje točno vdeležijo društvenih sej. Na zadnji seji je bilo zaključeno, da mora vsek član redno prihajati k sejam. Kdor tega ne storí se kaznjuje s 25 centovimi za društveno blagajno. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu, točno ob dveh popoldne.

Z bratskim pozdravom

Matt Vidas, taj.

Bo. Chicago, Ill.

Cenjene člane in članice društva Delavec, št. 8 S. N. P. J. opozarjam, da je na zadnji seji bilo sklenjeno radi društvenega izrednega asesmenta, namreč na vsakega člana in članice 50 centov za v društveno blagajno; ta prispevki mora biti poravnani do 25. decembra. Opozorjam vse tiste člane, kateri se dolgujejo na asesmentu, kakor tudi na izrednem asesmentu, naj istega blagovoljno poravnati zadnji čas do 25. novembra; v nasprotnem sem jih primoran suspendirati. Vsi tisti člani, kateri ne plačajo svojega asesmenta, na seji, naj istega prijavi na tajniku pojavljajo.

Frank Ahlin za državo W. Va.

Va. Md. in N. Y. in v splošnem.

Točno priporočamo vse naše

članopisce čitateljem, članom in vsem slovenskim rojakinjom, da jim gredo na roko. Vsi ti so pooblaščeni nabirati naročinino in oglas ter dajati potrdila naročnikom.

Kako olajšati delo.

Vi kupujete stvari za olajšanje dela: — pisalne stroje, šivalne stroje, it. t. d. Ni potrebno se posibujte hvaliti tega dela, ker to je le zato, da si olajšate vaše dela, ampak da si vstavljate stalno in najvišjo zmognost potem rabite Trinerjevo ameriško prebavno gorenje vino, katero vam bude iz histrilo um in vas ojačilo za delo. Ono izčisti vaša čreva in prepreči zaostale stvari sproti stran nervozu, zgubo spanca, splošno oslabelost in otrpelost. Cena \$1.00. V lekarnah: Joseph Triner, izdelovalec in kemičar, 133-1339 Bo. Ashland Ave., Chicago Ill. (Adv.)

DELO DOBI.

Zelimo dobiti dobrega, poštenega in izkušenega PEKA. Plača po dogovoru, delo je stalno. Za pojasnila pišite na R. Pieteršek, P. O. Bridgeville, Pa.

popoldan. Pri tej seji imamo mnogo važnega na dnevnem redu: nominirati imamo dva člana za glavni odbor, omenem se bode tudi sklepalo za zadnjo sejo v letu 10. dec. katere se bode morali vsak član in članica vdeležiti, v nasprotnem slučaju se bode vsacega ostro kaznovano. Toraj pridite vse na sejo 12. nov., na kateri hosti odločevali po vsej najboljšem prepričanju.

Tajnik.

Newark, O.

Pozivljaj vse člane in članice društva Javornik, št. 160 S. N. P. J., da se gotovo vdeležijo prihodnjem mesečne seje. Seja se vrši v navadnih prostorih ob devetih do poldne.

Bratski pozdrav.

Tajnik.

STAVKOVNI SKLAD.

Sedmi izkaz.

Za stakovni sklad so darovali: Stev. dr. in kraj.

118 Pittsburgh, Pa.	..... \$ 5.00
13 Wheeling Creek, O.	..... 10.00
33 Ambridge, Pa.	..... 4.55
259 Meadowlands, Pa.	..... 5.00
123 Panama, Ill.	..... 10.00

Skupaj sedmi izkaz..... \$34.55
Prej izkazanega..... \$54.65

Skupaj do danes..... \$583.20
Plačal na prvi izkaz.... \$ 84.56
Ostalo še v skladu dne 8. nov..... \$498.64

Filip Godina.

ZASTOPNIKI ZA 'PROSVETO'.

Najši lokalni zastopniki so vse društveni tajniki in tajnici.

Potem so še lokalni zastopniki: Mike Pleshe za državo Arizona. Frank Gorene, za državo Kansas.

Jacob Shober za San Francisco in Oakland, Cal.

RAZPODABA

V zalogi imam še par sto slovenskih grafofonskih plošč.
Anton J. Terbovec,
P. O. Box 1,
Cicero, Ill.

POPEAVLJAM

slovenske kakor tudi vse druge harmonike. Izdelujem nove mehove od 7 do 9 dolarjev in nove kavake s ponikljanimi okovi, zunaj so prevlečeni z usnjem, znotraj z izmetom po \$6.00.

Andrej Kucler

1438 W. 14. Pl. Chicago, Ill.
Delo trpežno in zanesljivo. Cene niske!

Tel. Central 6028.

Lake View Hotel

1155 61 W. 9th St.
poleg Union Depot.
Restaurant, gostilna in sobe za prenočišča.

Se ujedno priporočam rojakom, katere potujejo v Cleveland. Nač hotel je oddaljen samo 2 minuti hoda navzgor od Union Depot.

PR. PEKOL, lastnik.

"Pouk v Angleščini."

Ker je znanje tega jezika vsem potrebno, zato priporočamo rojakom redino Slovensko korespondenčno čolo.

Pišite za pojasnila na novi način:

Slov. Correspondence School,
6204 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

**KNJIGA
Pot k zdravju**

bude kmalu počela, kateri rojakov jo še nima, naj jo čim prej naroči. — Posilja se brezplačno in poštne prosto. —

Ta knjiga ponuja kako se čuvati pred raznimi boleznicami in kako že obstoječe z malimi stroški odstraniti. Ona je koristen svedovec za mož in ženo, dekleo in mladeniča.

Vsi, ki so različno pisanimi imeni in naslovu posiljavajte na:

**The
Parlos Pharmacy**
100 — 2nd Ave. New York, N. Y.

Proletarec
je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socialism, bi ga moral redno čitati.

pravo sliko socialismu.

Naročnina znača \$2.00 na leto, \$1.00 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC
50 S. W. 31st St.
CHICAGO, ILLINOIS.

YUGO-AMERICAN PRESS

Priporoča se za obilen obisk
TRIGLAV SALOON

Vsem Slovencem in Hrvatom ter drugim Slovanom v Rock Springs, Wyo. in okolici, kakor tudi vsem tistim, ki potujejo skozi to mesto. Tačka avto Shultz pivo, pristočno vino, najboljše žganje in brinjevec, ter prodaja finih smotrik.

FORTUNA & PUTZ
302 Pilot Butte Ave.,
Tel. 85 J Rock Springs, Wyo.

Pozor--Central Bar--Pozor

Slovencem in Hrvatom v Rock Springs, Wyo., kakor tudi vsem tistim, ki potujejo skozi to mesto, so priporočena za obilen obisk. Od takrat se lahko pelje na Resistance, Lion ali Goli majne. Ako kdo naznasi prihod, ga pošakamo na postaji. Imamo najboljše pivo, žganje, vino in cigare.

Yugovich & Hafner Co.
316 Pilot Butte Ave.,
Tel. 85 J Rock Springs, Wyo.

Joseph Zele

610 St. Clair Ave.
POGRENIK,
Avtoambulansni voz
Avtomobili in vozovi na razpolago za svatbe in vse slične potrebe.
Tel. Princeton 1194-W.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slov.-angl. slovensko-slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodilo za angleško pisavo, spisovanje angleških pisem in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga dodajajoča največji slov.-angl. in angl. slovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pridržanje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljence ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.00 in je dobiti pri

V. J. Kubelka,

533 W. 145th St., New York, N. Y.
Pišite po cenik slovenskih knjig.

Glavni urad Tel. Lawndale 3099
Stavbljasko in posojilno društvo
"PRIKLAD".

FRANK KRENEK
IZVRSTNA OBSTILNA
vogal 27. ulica in Lawndale Ave.
Pravničar pivo. Chicago, Ill.

**Dr. Richter's
air Expeller**
za revolucionarne boljčine, za boljčine otrpelosti sklepov in misli. Prav so dobri le v zaviku, kot vam kaže ta slika. Ne vzemite ga, ako nima na zaviku našo tržno marmko s Sidro. 25 in 50 centov v vseh lekarjnah, ali pa naročite si načrtnost od F. M. Richter & Ss.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

PAZITE

na vaš šelodac in kupujte le najboljša jamečna Kalifornijska vina in žganje.

CENA: F. O. B. V CHICAGO

Za belo in rdečo vino.

1 galon sodček \$1.50
5 galon sodček \$6.25
10% galon sodček \$11.25
25 galon sodček \$25.25
52 galon sodček \$45.00

Kalifornijsko žganje iz raznovrstnega sadja po \$2.00, \$3.00 in \$4.00 galona.

Naročite zaboj 12 steklenic finega (Trentor) Tropinjeva za \$10.00

Ne odlašujte naročite se danes poslite Money ali Expressni čez z naročilom.

Jos. Bernard
DEPT. Z.
1903 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

Priporočam

SVOJO KAVARNO IN DVORANO.

preje Barman's Hall.

To je edina slovenska dvorana v Collinwoodu, ki je na razpolago vsem takojšnjim društvom za večelice, seje, svatbe, druge zabave itd.

Vedno bom skrbel za najboljšo postrežbo.

LASTNIK:

Jos. Kunčič, 15612 Waterloo Ed.

Tel. Princeton 1194-W.

KURJA OČESA.

Ako nočete imeti kurjih očes na vaših nogah, tedaj pošljite 25. v denarju ali pa v poštnih znamkah po 2c. in pošljem Vam steklenično masila za kurja očesa, ali pa za \$1.00 pet steklenic. Denar pošljite na naslov: Foster Sole Agent, 3223 — 12th St., Racine, Wis. (Advertisement).

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$1. — Cas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

Tel. Wood 753-R.

New York Dry Cleaning Company

BRATA KUNSTEL, lastnika 6220 St. Clair Ave., Cleveland, O. PODRUŽNICA: 15305 Hale Ave.

Bavamo, čistimo, likamo in popravljamo moške in ženske obleke

ZMERNI CENE.

Se priporočava v obliki obisk vsem rojakom, Slovencem in bratom članom S. N. P. J. Brata Kunstel.

5000 DELAVCEV

moramo prekrberiti z najboljšimi oblikami, katere izdelujemo sami po narocišču, kakor tudi s tovarniškimi izdelki po primernih cenah. Najiskrenje se priporoča.

SLOVENSKA TVRDKA**JOHN GORNICK**

6105 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

ROJAKU --- SLOVENCI ---

Cejenemu občinstvu v Clevelandu in drugod priporočam mojo veliko zalogu vsakovrstnega pohištva, orodja, peči in vse kar spada v to stroško.

V občno zadovoljnost vodim trgovino že nad 13 let, blago razposiljam na celo odjemalev na vse kraje Združenih držav.

Na razpolago največji slovenski pogrebni zavod, automobile za ženitovanje in druge svetve. Telefoni: Ohio State Princeton St. 1391 in Bell Rosedale St. 1881.

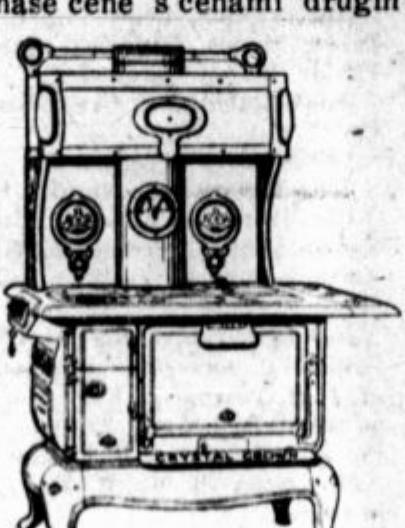
POGRENIK IN TRGOVEC

Anton Grdin, 6127 St. Clair Ave.

podružnica na 6017-19 St. Clair Ave., CLEVELAND, OHIO.

TABOR SUPPLY CO.
3514-20 W. 26. ULICA.

Največja češka prodajalna za pohištvo. Prodaja se za gotov-denar in na lahke mesecne obroke. Da se prepričate, primerjajte naše cene s cenami drugih podobnih prodajalnic.

TAKE peči so zelo razširjene v vseh čeških in drugih domovih.

Prodajajo se po

\$28.50
28=

Kdor prineše to sliko s seboj, dobi 5% popusta.

**PRVA-DRUGA NARODNA BANKA
V PITTSBURGU**

pošilja sedaj denar v stari kraj po pošti in po brezničnem brzjavu.

Brzjavno pošiljalstvo dospe sedaj v kraj približno leto 5 do 7 dni

100 KRON velja \$13.—

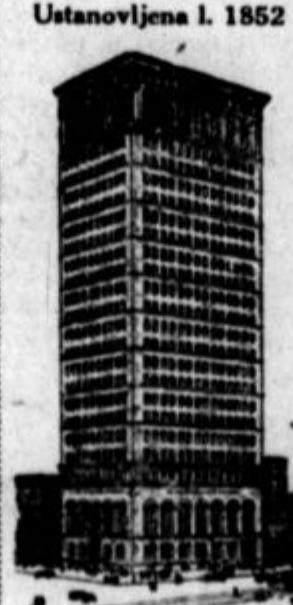
Ceni za Krone treba se pridati stroške za breznične brzjavke, ki se ravnavajo po naslovu. Najboljše pošljite okolo \$4 ali več in kar preostane, se Vam povrne.

Pošiljalstvo le okroglo sveto, kakor 100, 200, 500, 1000 itd.

Brzko dospe brzjavka v kraj, obvestimo in pozneje pošljemo tudi potrdilo iz starega kraja.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK
Corner Fifth Ave. & Wood Street, Pittsburgh, Pa.

Ustanovljena l. 1852

Lastno poslopje.

James F. Stepiša,

predsednik.

Christian R. Wallack,

I. podpreds.

Emanuel Beranek,

II. podpreds.

Adolph J. Krasa,

blagajnik.

Ravnatelj obč:
Michael Zimmer, nadz.
Emmanuel Beranek, Dr.
Anton Blazek, Abel Davis, John Fisch, A. V. Geringer, John C. Krass, James F. Stepiša, C. R. Wallack

AMERICAN STATE BANK

1828-27 Blue Island Ave., blizu 18-sto ulic.

CHICAGO, ILL.

Glavnica in prebitek \$500,000.00

ODPRTO: Pondeljek in v četrtek do 8½ zvečer
vse druge dneve pa do 5½ popoldan

POZOR!

Itadi nestalnosti en kronske vrednosti, nam je nemogoče odrediti stalno ceno. Pošljali bodoemo denar še nadalje po najnizjih tem tekoče vrednosti kron. Upoštejte, ali nam pa pišete za cene.

Večje svote še po nižjih cennih.

Pošljamo denar v stari kraj in jamčimo, da se pošteno izplača ali pa Vam vrne.

Direktna zveza s Prvo Hrvatsko hraničnico in posojilnico v Zagrebu in njenimi podružnicami.

Pošljamo denar vojnim vjetnikom v Srbijo, Rusijo, Anglijo in Francijo.

Govorimo vse slovenske jezike.

Božične darove v denarju.

je treba čim preje odpodati, aka želimo, da naši dragi v stari domovini praznujejo 25. decembra, največji praznik. Treba je vedeti, da parohrodi ne obdujajo tako pogostoma kot so pred vojno in vselej tega vzame veliko več časa, predvsem pričakovanje.

Da siromašni ljudje v stari domovini pričakujejo pomoč edino le od nas, ker z druge strani je ne dobre, to mi vasi dobro znamo.

POŠLJITE DENAR V STARO DOMOVINO TAKOJ!

Ako želite, da bo poslan denar sigurno in hitro izročen v roke naslovilca v domovini, potem se postupite